

Рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 70.052.023 Хмельницького національного університету Міністерства освіти і науки України, м. Хмельницький прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» на підставі прилюдного захисту дисертації «Формування соціально-комунікативної компетентності майбутніх офіцерів Державної кримінально-виконавчої служби України» 14 вересня 2022 року.

Квітка Аліна Сергіївна 1987 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2014 році Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка, за спеціальністю «Мова і література (англійська)» та здобула кваліфікацію філолога, викладача англійської мови і зарубіжної літератури.

Працює науковим співробітником відділу наукової діяльності та міжнародного співробітництва, а також – старшим викладачем кафедри іноземних мов Академії Державної пенітенціарної служби, Міністерство освіти і науки України, м. Чернігів з 2018 р. до цього часу.

Дисертацію виконано у Хмельницькому національному університеті, Міністерство освіти і науки України, м. Хмельницький.

Науковий керівник: Діденко Олександр Васильович, доктор педагогічних наук, професор, заступник начальника кафедри психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін Національної академії Державної прикордонної служби України ім. Б. Хмельницького.

Здобувач має 14 наукових публікацій, з них 5 статей у виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України; 8 опублікованих праць, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації; 1 методичні рекомендації:

1. Квітка А. С. Діагностичний апарат для визначення сформованості соціально-комунікативної компетентності майбутніх офіцерів Державної кримінально-виконавчої служби. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: педагогічні науки.* Хмельницький, 2021. № 1(24). С. 180–192. Посилання на публікацію: <https://periodica.nadpsu.edu.ua/index.php/pedzbirnyk/article/view/638/588>.

DOI: <https://doi.org/10.32453/pedzbirnyk.v24i1.638>

2. Квітка А. С. Методичні рекомендації науково-педагогічним працівникам щодо формування соціально-комунікативної компетентності майбутніх офіцерів Державної кримінально-виконавчої служби України. *Інноваційна педагогіка: наук. журнал.* Одеса: Причорноморський науководослідний інститут економіки та інновацій, 2021. Вип. 34. Т. 2. С. 61–66. Посилання на публікацію: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2021/34/part_2/14.pdf

DOI <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2021/34-2.12>

3. Квітка А. С. Педагогічні умови формування соціально-комунікативної компетентності майбутніх офіцерів Державної кримінально-виконавчої служби України. *Молодь і ринок* : щомісячний наук.-пед. журн. Дрогобич, 2021. № 4 (190). С. 142–148. Посилання на публікацію: <http://mir.dspu.edu.ua/article/view/228080/234929>

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2021.228080>

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці.

1. Бідюк Наталя Михайлівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри іншомовної освіти і міжкультурної комунікації Хмельницького національного університету. Без зауважень.

2. Руденко Лариса Анатоліївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри практичної психології та педагогіки Львівського державного університету безпеки життєдіяльності. Надала позитивний відгук із зауваженнями:

1. Аналіз змісту дисертації дає підстави для висновків, що дисертантка у дослідженні застосовує системний, діяльнісний, особистісно орієнтований, аксіологічний, компетентнісний, соціокультурний методологічні підходи. Проте вважаємо, що варто було б ці підходи та систематизовану сукупність застосовуваних принципів (дидактичні, професійної освіти, специфічні принципи формування соціально-культурної компетентності) окреслити як методологічну основу дослідження та відобразити її у першому розділі. Це значно підсилило б методологічну спрямованість дослідження.

2. У підрозділі 1.3 здобувачка наводить запропоновані науковцями бачення структури досліджуваного феномену. На наш погляд, варто було б дати власну оцінку цим визначенням, що підкреслило б аргументованість змісту авторської структури соціально-комунікативної компетентності майбутніх офіцерів ДКВСУ.

3. В цілому погоджуючись із змістом структурних компонентів соціально-комунікативної компетентності майбутніх офіцерів ДКВСУ, запропонованих здобувачкою, хочемо звернути увагу на те, що на с. 91 дисертації слушно згадується емоційний компонент (як елемент діялісно-результативного). Вважаємо за доречне перенести його до складу особистісно-комунікативного компонента, оскільки він тісно пов'язаний з особистісними характеристиками людини (емпатія, рефлексія тощо).

4. У побудованій моделі методологічні підходи та принципи відображені у змістовно-методичному блоці. Нам видається більш логічним їх розміщення у концептуально-цільовому блоці, оскільки методологічна основа дослідження становить підґрунтя для визначення змісту і розроблення методики як усього дослідження, так і методики формування соціально-комунікативної компетентності майбутніх офіцерів ДКВСУ.

5. На с. 27 дисертації здобувачка наводить виявлені в результаті аналізу теорії та практики професійної підготовки офіцерів ДКВС України суперечності,

проте в тексті дисертації не вказано, чи вдалося їх вирішити шляхом упровадження запропонованих педагогічних інновацій.

6. Висновки до розділів, на нашу думку, є занадто розлогими, варто було б сформулювати їх більш компактно та креативно.

3. Бхіндер Наталія Володимирівна, доктор педагогічних наук, доцент, завідувачка кафедри іноземних мов Військової академії (м. Одеса). Надала позитивний відгук із зауваженнями:

1. Одним із важливих аспектів дисертаційної роботи є дослідження особливостей зарубіжного досвіду професійної підготовки персоналу пенітенціарної служби та особливостей розвитку його професійної компетентності в зарубіжних країнах. Автором використано 38 наукових джерел іноземною мовою, проте більшість з них написані українськими авторами, в яких відображено тенденції вітчизняної системи підготовки. Вважаємо, що дисертаційне дослідження лише виграло б, якби авторка провела більш детальний аналіз зарубіжного досвіду на основі автентичних наукових текстів.

2. У дослідженні представлено методичні рекомендації науково-педагогічним працівникам щодо формування соціально-комунікативної компетентності майбутніх офіцерів ДКВС України. Однак цілісність дисертаційної роботи значно зросла, якби авторка передбачила розроблення методичних рекомендацій для здобувачів вищої освіти. Особливо це актуально з необхідністю активізації їхньої самостійної дослідницької/проектної роботи під час запланованих занять та самостійної підготовки.

3. В дисертації досить ґрунтовно розкриті форми, методи та засоби формування соціально-комунікативної компетентності майбутніх офіцерів ДКВС України, у тому числі згадано платформу дистанційного навчання MOODLE. Проте поза увагою дослідниці залишився аспект використання інформаційно-комунікаційних технологій для підвищення рівня соціально-комунікативної компетентності.

4. Дисертантка інколи неточно розмежовує поняття слухач та курсант, а в окремих випадках взаємозаміняє їх. Не зайвим було б чітко інтерпретувати ці категорії здобувачів вищої освіти.

5. З 2014 року офіцери пенітенціарної служби взаємодіють ще з однією категорією ув'язнених – військовополоненими. А з часу повномасштабної російської агресії кількість таких осіб значно зросла. Згідно заяв міністра юстиції Д. Малюська в Україні створений спеціальний табір для військовополонених росії. Вважаємо, що дисертантці слід було б звернути увагу на особливості спілкування з такою категорією осіб, що утримуються в закладах кримінально-виконавчої системи України.

4. Третько Віталій Віталійович, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету міжнародних відносин і права Хмельницького національного університету. Надав позитивний відгук із зауваженнями:

1. На наш погляд, дисертація лише б виграла, якби дисертантка у розділі 2 представила особливості професійної підготовки офіцерів ДКВС за

бакалаврськими програмами зі спеціальностей «Право», «Психологія», «Правоохоронна діяльність». Доречним був би аналіз змісту освітньо-професійних програм та навчальних планів.

2. Схвально оцінюючи спробу дисертантки здійснити порівняльний аналіз досвіду підготовки фахівців пенітенціарної служби в Україні та за кордоном, проте вважаємо, що варто було б більше уваги приділити виявленню специфічних ознак та інноваційних ідей такої підготовки за подібними освітніми програмами.

3. У п. 1.2 дисертантка аналізує історико-педагогічні засади професійної підготовки фахівців пенітенціарної системи. На нашу думку, доцільно було б розширити інформацію про історико-педагогічні особливості безпосередньо професійної підготовки майбутніх офіцерів ДКВС.

4. Вважаємо, що, висвітлюючи процес формування соціально-комунікативної компетентності майбутніх офіцерів ДКВС України, було б доречно, з огляду на карантинні обмеження, розглянути можливості організації означеного процесу в умовах дистанційного навчання.

5. Відзначаючи високий рівень наукового апарату дисертаційної роботи, водночас звертаємо увагу на доцільність більш широкого представлення в роботі розроблених авторкою методичних рекомендацій «Формування соціально-комунікативної компетентності майбутніх офіцерів Державної кримінально-виконавчої служби України».

5. Андрощук Ірина Василівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва Хмельницького національного університету. Надала позитивний відгук із зауваженнями:

1. П.1.3 має назву «Сутність, структура і зміст соціально-комунікативної компетентності майбутніх офіцерів Державної кримінально-виконавчої служби України». В контексті того, що сутність і зміст тотожні поняття, тому доцільно було у назві параграфу залишити одне.

2. На нашу думку, на рис. 2.1 «Структурно-функціональна модель формування соціально-комунікативної компетентності майбутніх офіцерів Державної кримінально-виконавчої служби України» (с.157) блок моделі «Концептуально-цільовий» не в повній мірі відображає сутність його змістового наповнення, а тому коректніше його назвати «цільовий». Також доцільно завдання, вказані у концептуально-цільовому блоці доповнити завданням щодо формування особистісно-комунікативного компонента.

3. Заслуговує схвалення здійснений дослідницею аналіз історико-педагогічних та компаративістських засад професійної підготовки фахівців пенітенціарної системи. У контексті цього вважаємо доцільним доповнити перше завдання дослідження в аспекті висвітлення історико-педагогічних та компаративістських засад професійної підготовки фахівців пенітенціарної системи.

4. Відповідно до вказаної у змісті роботи, нумерація сторінок змістилася по тексту на одну сторінку починаючи з с.94.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради

«Проти» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 70.052.023 Хмельницького національного університету присуджує **Квітці Аліні Сергіївні** ступінь доктора філософії з галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка» за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки».

Голова разової спеціалізованої
вченої ради ДФ 70.052.023

Наталя БІДЮК